

ŠVAŠKO

ZŠ S MŠ

2016 / 2017

ŠVABOVCE

CENA: 0,50 €

Ročník 7

Číslo 2

ÚVODNÍK

Milí čitatelia,

s príchodom zimy Vám ponúkame druhé tohoročné číslo nášho školského časopisu – Švaška, ktoré sa nesie v zimno-vianočnej tematike. Mnohí z nás už rátajú počet dní, ktoré ostávajú do Vianoc. Tak veľmi sa na ne tešíme. Nezabudnime však, že Vianoce by mali byť hlavne sviatkami pokoja a lásky.

Rodičia, Vianoce prídu aj napriek tomu, že nebudete mať doma vyprášené koberce a umyté okná. Využime radšej svoj voľný čas na deti, ktoré mnohokrát zanedbávame kvôli pracovným, či iným povinnostiam. Deti, skúste prázdninové dni využiť zmysluplnejšie ako len pozeraním televízie, či sedením pri počítači.

Nenaháňajme sa po obchodoch, veď pekný darček môžeme aj vlastnoručne vyrobiť. Verte, že práve takáto snaha býva častokrát mnohonásobne viac ocenená. Teoreticky vieme, čo máme a čo nemáme robiť. Skúsme to ale aj prakticky zrealizovať.

Pevne veríme, že v priebehu prichádzajúcich voľných dní si nájdete chvíľku voľného času, vezmete do ruky nášho Švaška a príjemne sa s ním zabavíte. S celou redakciou školského časopisu prajeme všetkým zamestnancom a žiakom školy príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa zdravia, šťastia, lásky a úspešný rok 2017.

Mgr. Dominika Janečková

**Srdečne Vás pozývame na vianočný program
detí a žiakov našej školy, ktorý sa uskutoční
20. decembra 2016 o 16:30
v Obecnom klube Švábovce.**

Školský rok: 2016/2017

Vychádza: štvrťročne

Vedúca školského časopisu: Mgr. Dominika Janečková

Redakčná rada: Miriam Borkovská, Paulína Budzová, Dominika Janečková, Júlia Droppová, Michaela Cimermanová, Alexandra Zakopjanová, Andrej Krajňák, Sabína Zakopjanová, Erika Koršalová, Veronika Orolínová, Michaela Pavličková, Veronika Rušinová, Zuzana Žigová, Mária Gažiová

Zo života školy...

Vyhodnotenie súťaže Pro Slavis 2016

V stredu 30.11.2016 som sa s riaditeľom našej školy zúčastnila na slávnostnom vyhodnotení celoslovenskej súťaže triednych a školských časopisov materských, základných, stredných, špeciálnych škôl a škôl v zahraničí s vyučovacím jazykom slovenským - PRO SLAVIS 2016.

Ráno, v čase začiatku vyučovania (7:45), sme nasadli do auta a vyrazili smer Žilina. Pred nami bola dlhá cesta, ale zvládli sme ju bez problémov. Okolo desiatej sme boli v Žiline. Na Mariánskom námestí už chystali stánky na vianočné trhy, a kým sme hľadali starú radnicu, kde sa to všetko malo odohrávať, tak sme sa okolo nich poprechádzali. Vošli sme do radnice, zapísali sa a našli si miesto v sále. Ešte pred začiatkom akcie sme si prezreli súťažné časopisy, ktoré boli poukladané na stolíkoch. Z množstva časopisov som spoznala samozrejme nášho ŠVAŠKA a ešte jeden, ktorý bol aj v súťaži o najlepšie regionálny časopis. Presnejšie bol z Kežmarku a volal sa STRETNUTIA. A vtom to začalo! Na privítanie nám

zarecitovala mnohonásobná víťazka Vansovej Lomničky a na harmonike zahral žiak z jednej žilinskej školy. Bolo to úžasné! Predsedníčka poroty nám porozprávala, čo sa porote na časopisoch páčilo, čo by bolo treba zlepšiť a prišlo samotné vyhodnotenie všetkých kategórií.

Náš časopis Švaško získal Cenu MO Matice slovenskej Žilina v kategórii školských časopisov základných škôl v konkurencii 100 základných škôl. Všetkých výhercov v jednotlivých kategóriách si môžete pozrieť na stránke

<http://matica.sk/news/2016/03/pro-slavis-2016/>. Všetkým gratulujeme! Po skončení sa všetci zúčastnení presunuli do hotela na spoločný obed, po ktorom sme sa a vybrali na cestu domov. Bol to super výlet!! ☺

Miriama Borkovská , 9. ročník

Zo života školy...

Boj proti drogám vo forme florbalu

Už od roku 1998 si vždy koncom novembra pripomíname **Európsky týždeň boja proti drogám**, ktorý bol vyhlásený z iniciatívy Európskej únie. Droga sa stala bežnou realitou našej spoločnosti. Pod drogou nemyslíme len ťažké drogy – kokaín, marihuana, pervitín, heroín a i. – ale aj tie, ktoré možno na prvý pohľad ani za drogy nepovažujeme, možno práve kvôli ich dostupnosti a rozšírenosti.

Chceme poukázať na nebezpečenstvo spojené s užívaním alkoholických nápojov, najmä u mladých ľudí. Takmer polovica mladých Slovákov začína s užívaním alkoholu skôr ako v pätnástom roku a táto veková hranica sa neustále znižuje.

Aj fajčenie je u nás veľmi rozšírenou záležitosťou. Na svete sa denne vyfajčí asi 14 miliárd cigariet. Vo svete fajčí okolo 1,1 miliardy ľudí a na ochorenie súvisiace s fajčením zomiera každých 10 sekúnd jeden človek, za jednu hodinu je to teda 360 ľudí. Vyfajčenie dvoch škatuliek cigariet denne zníži očakávanú dĺžku života o 8 rokov. Alarmujúce, však?

PROTI DROGÁM!

Jedným zo spôsobov boja proti drogám je šport. Preto sme sa aj my, žiaci našej školy, rozhodli tento boj podporiť. **7. decembra** sa zástupcovia jednotlivých ročníkov stretli v tradičnom školskom turnaji vo florbale. Súťažilo sa v dvoch kategóriách – mladší žiaci (5. a 6. r.) a starší žiaci (7.- 9. r.). Po odohratí zápasov medzi prihlásenými družstvami chlapcov sa v uvedených kategóriách na jednotlivých miestach umiestnili:

mladší žiaci	1. miesto - 6. ročník	2. miesto – 5. ročník	
starší žiaci	1. miesto – 8. B a 9. ročník	2. miesto – 7. ročník	3. miesto – 8. ročník

Marek Zummer, 8. A

Zo života školy...

Halové majstrovstvá Slovenska mladých hasičov

Dve družstvá z našej školy sa zúčastnili halových majstrovstiev Slovenska mladých hasičov o Putovný pohár prezidenta Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR, ktoré sa konali v sobotu 26.11.2016 v Iskra aréne vo Svite. V už dvadsiatom štvrtom ročníku majstrovstiev SR sa predstavilo rekordných 104 päťčlenných družstiev vo veku od 5 do 16 rokov, ktoré už tradične súťažili v troch disciplínach – v štafetovom behu 5 x 30 metrov s prekážkami, štafete hasičských dvojíc a v uzlovej štafete.

V úvode viceprezident DPO SR pre mládež Anton Urdovič privítal všetkých účastníkov – súťažiacich, vedúcich kolektívov mládeže, rozhodcov, organizátorov i prítomných starostov obcí. Potom sa už spustil päťhodinový súťažný maratón, v ktorom sa postupne predstavilo 520 mladých hasičov z dobrovoľných hasičských zborov i základných škôl z osemnástich okresov Slovenska.

Tento rok spomedzi 45 družstiev dievčat bola najlepšia Šuňava I, na druhom mieste skončilo Široké a tretia bola Šuňava V. Naše žiačky sa umiestnili na 34. mieste.

V kategórii chlapcov (i zmiešané kolektívy chlapcov a dievčat) súťažilo 59 družstiev. Víťazom sa stalo Široké, druhá priečka patrila Púchovu a tretia Šuňave I. Zmiešané družstvo zo Šváboviec obsadilo 40. miesto.

Žiaci hasičského krúžku

Mikuláš

Vo vianočnom období je Mikuláš jednou z dvoch najočakávanejších postáv. Tešia sa naňho všetky deti – dobré aj tie zlé. Dobré sa tešia na odmenu za celoročné správanie a zlé dúfajú, že sa im skutky prepáčia a nejaká tá sladkosť sa ujde aj im.

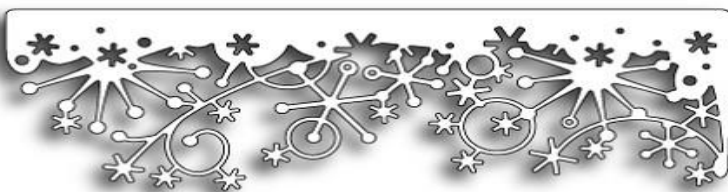
Mikuláš 6.decembra zavítal aj do našej školy. Žiaci 9. ročníka mu s tým trošku pomohli. Deti sa mohli tešiť z dvoch čertov, anjelov a Mikuláša. Celá „partia“ obišla počas dňa postupne všetky triedy. Najprv navštívili malých škôlkarov, potom prvý stupeň a nakoniec aj tých na druhom stupni. Niektoré deti sa báli hlavne čertov, dokonca aj trošku plakali. Tí niekoľko zlých deti vopchali do vreca a chceli si ich so sebou vziať do pekla, no potom im ešte dali šancu polepšiť sa a vrátili ich späť ich pani učiteľkám. Keď však Mikuláš vytiahol balíčky, po strachu už nebolo ani zmienky.

Veríme, že sa všetky deti budú snažiť byť počas celého nasledujúceho roka čo najlepšie, aby sme s radosťou a nadšením mohli Mikuláša očakávať aj na budúci rok.

Dominika Janačková, 9. ročník

Tip na voľný čas

Geocaching

V tejto rubrike sa Vás, milí čitatelia, snažíme už po druhý krát presvedčiť, že voľný čas sa dá tráviť pestro a netradične. Predstavíme si aktivitu, ktorá mnohým mladým ľuďom robí radosť a bola by škoda, ak by ste o takejto záľube nevedeli a nevyskúšali ju. Po minulom zbieraní poštových známok sa v tomto čísle nášho časopisu pozrieme na zúbok fenoménu posledných rokov, ktorý sa nazýva GEOCACHING.

Možno sa Vám už stalo, že ste na ulici alebo v tmavom kúte videli postávať podozrivo sa tváriaceho človeka, či dvojicu. Ak mali v ruke mobil, pravdepodobne ste narazili na keškára. Pristihli ste sa aj Vy, že sa Vám nechce vstať a ísť sa prejsť? Chýbala Vám motivácia zamieriť či už len do mesta, alebo aj na výlet do prírody? Nie je to ojedinelý problém, týka sa mnohých mladých ľudí. Ak aj Vás, vieme Vám ponúknuť riešenie.

Geocaching je zábava, či určitý druh športu - geo znamená zem a cache znamená skrýša. Sú to teda skrýše na zemi, kdekoľvek, väčšinou na pekných zaujímavých miestach. Je jedno, kde ste, všade na svete ich môžete nájsť. Malé či veľké, ale hlavne dômyselne ukryté škatuľky, v ktorých vždy nájdete niečo nečakané. Každú skrýšu nájdete na internetovej stránke www.geocaching.com, kde je popis miesta a súradnice GPS, podľa

ktorých ju potom hľadači hľadajú. Skrýšu väčšinou tvorí vodotesná nádoba, v ktorej je ceruzka, zápisník a rôzne iné predmety. Hľadač si pri nájdení môže čokoľvek zobrať, no zároveň niečo aj pridať, aby keška ostala naďalej aj pre ďalších. Po nájdení je možné urobiť o tom záznam aj na internete a tým sa podeliť o zážitky s ostatnými. Môžete zažiť nielen dobrodružstvo, zábavu, ale sa dozviete aj veľa zaujímavých informácií. Navštívite miesta, o

ktorých ste doteraz netušili, a nebude chýbať ani adrenalín. Geocaching je totiž o tom všetkom a každý, koho si získa, v ňom nájde to svoje.

Treba podotknúť, že túto aktivitu si nemožno mýliť s nezmyselným a častokrát hlúpym hľadaním v hre Pokemon Go, ktorá sa rozšírila v roku 2016 a kto ešte nepozná geocaching, ľahko by ho mohol považovať za niečo podobné. To však ani náhodou nie je pravda. Geocaching vznikol v Spojených štátoch krátko po tom, ako sa 1. mája 2000 na príkaz prezidenta Billa Clintona zlepšila presnosť navigačného systému GPS. Na Slovensko sa geocaching dostal v roku 2001, dnes je na celom svete viac ako dva milióny skrýš. Typov existuje viac, závisí to od fantázie zakladateľa skrýše. Pri hľadaní je dôležitá náročnosť, niektoré kešky nájdete ľahko, iné sú na stromoch, v jaskyniach, pod vodou, na skalách, v rôznych škárach... Geocaching je vhodný pre mladých i starých ľudí, dokonca aj pre rodinky s

deťmi. Keď deti chodia loviť kešky do prírody, majú pohyb a niečo sa aj naučia. „Napríklad väčšie kešky, z ktorých si môžu nejakú drobnosť zobrať, ale namiesto nej tam musia niečo vložiť, sú pre nich motivujúce. Je to o tom, že ak chcú získať nejakú vec, musia sa vzdať inej, čo je pre ne dobrá škola, pretože sa naučia niečo o hodnotách.

Môže to pre Vás byť svojim spôsobom akýsi bonus k výletom,

pretože kamkoľvek pôjdete, pozriete si, kde sú v okolí nejaké kešky, a môžete hľadať. Tak tomu bude v lese za dedinou, kde bývajú Vaši starí rodičia, v centre mesta, na brehu mora počas dovolenky, ale aj na kopci za Švábovcami. Tak čo, myslíte si, že by to bolo aj niečo pre Vás? Ak hľadáte trendovú záľubu, urobte niečo pre svoje zdravie aj intelekt súčasne a bez obáv po geocachingu siahnite.

Mgr. Dominika Janečková

A tento poznáte?

...tentoraz na tému ZVIERATÁ

Mačka hovorí prasaťu:

- Ja viem čo z teba bude...
- To fakt? Ty si čítala môj horoskop?
- Nie, kuchársku knihu

Ide ježko okolo močiara, hryzie si s chuťou do jablka a stretne bociana.

Bocian:- Čo ješ?

Ježko: - Čo bocian?

Bocian: - Čo ješ jež?

Ježko: - Čo bocian, bocian?

Kocúr prednáša zvieratkám o nehodách na ich dedine:

Minulý rok bolo u nás neopatrnými vodičmi zranených 28 mačiek...

Mohla by tá myš tam vzadu láskavo prestať s tým potleskom?!

Vieš prečo si slon lakuje nechty na nohách?

- Aby sa lepšie skryl v lentilkách...
- A videl si už slona v lentilkách?
- Nie.
- No vidíš ako dobre sa skryl!

Medveď a ježko idú na motorke.

Medveď dupne na plyn, ide už 100 km za hodinu a spýta sa ježka:

Bojíš sa?

Ježko prikývne. Potom sa vymenia Ježko dupne na plyn a pýta sa:

Bojíš sa?

Nie.

Tak to by si sa mal -

lebo ja nedočiahnem na brzdy ☺

Mária Gažiová, 6. A

Kalendár mien

Každý z nás vie, kedy oslavuje meniny. Ale viete aj, kedy v kalendári oslavujú nositelia iných obľúbených mien? A odkiaľ naše mená pochádzajú, prípadne čo je pre ich nositeľov typické? V tejto rubrike decembrového čísla Vám prinášame prehľad aspoň niektorých zimných oslávencov.

December

4.12. **Barbora** - Pôvod tohto mena z gréckeho Barbaros, čo znamená cudzinec. Ona nie je len krásna, ale aj nesmierne inteligentná. Býva vľúdna, milá a priateľská, preto je obklopená množstvom priateľov. Typická farba – oranžová.

13.12. **Lucia** - Pôvod mena z latinského Lucius, čo znamená svetlý, žiariaci. Toto meno je spájané s bosorkami a čarodejnicami. Nositeľka tohto mena je príjemná, priateľská a láskavá. Farba- červená.

26.12. **Štefan** - Pôvod má z gréckeho mena Stephanos, čo znamená veniec víťaza. Má bujnú fantáziu a skvelé nápady. Býva rozhodný, odvážny, ale napriek tomu opatrný. Ako študent býva vytrvalý a pribojný. Ako povolanie ho zväčša láka medicína, umenie, ale býva aj výborným poľnohospodárom. Farba - zelená.

28.12. **Ivana** - Pôvod mena z hebrejského Jochnán. Je ženským variantom mena Ivan, ktoré je ruskou formou mena Ján (Jochanan), ktoré v preklade znamená „Boh je milostivý“. Farba- fialová.

30.12. **Dávid** - Pôvod má z hebrejského mena Dód, čo znamená miláčik. Mimoriadny muž, ktorý má vždy presne stanovené ciele. Farba - modrá.

31.12. **Silvester** - Pôvod má z latinského mena Silvestris, čo znamená lesný. Rád hrá divadlo. Farba – oranžová .

Január

3.1. **Daniela**- Pôvod tohto mena je z hebrejského Dániel, čo znamená Boh rozsúdil, Boh je sudca. Žena s týmto menom je vynikajúca plavkyňa. V kolektíve má vždy všetko pod kontrolou, hoci to nie je badač. Farba- fialová.

5.1. **Andrea**- Pôvod má je z gréckeho mena Andreas, čo znamená statná, odvážna, mužná. Má zmysel pre farebnosť. Zbožňuje rôzne vedné odbory, moderné jazyky. Farba – oranžová.

13.1. **Rastislav**- Meno má slovanský pôvod s významom "ten, kto rastie v sláve". Jeho obľúbená farba je červená, modrá, biela a zelená. Ochranná rastlina je podbeľ a ochranné kamene sú topás a achát.

16.1. **Kristína**- Pôvod má z gréckeho mena Christianos, čo znamená kresťan. Nerada nesie zodpovednosť za svoje činy, najradšej by bola, keby sa jej problémy vyriešili samé. Rodina je u nej na prvom mieste.

24.1. **Timotej** - Pôvod mena z gréckeho Timotheos, čo znamená uctievaný Boha. Má zmysel pre humor, ale vie byť aj silnou oporou pre tých, ktorí to naozaj potrebujú. Neznáša klamstvo. Farba- zelená.

31.1. **Emil** - Pôvod mena z rímskeho Aemilius – čo znamená horlivý, pracovitý, usilovný. Rád sa učí sám. Jeho túžbou je stať sa hercom, režisérom alebo televíznym hlásateľom. Má neuveriteľne silnú a intenzívnu pamäť.

Michaela Pavličková, 6. B

Predstavujeme...

V zimnom čísle sme sa rozhodli predstaviť Vám nášho pána školníka. **Ján Korenko** na našej škole síce nie je nový, no veríme, že ste zvedaví na zopár informácií o jeho súkromí. Preto sme veľmi radi, že neodmietol našu žiadosť o rozhovor a mohli sme sa ho opýtať:

1. Ako dlho ste na našej škole a prečo ste prišli pracovať práve sem?

Neviem presne, ale už to bude niečo okolo 10 rokov. A prečo? Predchádzajúca práca na družstve bola slabšie platená, tak som využil možnosť pracovať na našej škole ako školník.

2. Ako sa cítite na tejto škole? Baví Vás Vaša práca?

Nemám sa na čo sťažovať. Spolupracovníci sú príjemní, rád sa s nimi vždy pohovárať. Väčšinou ma práca baví. Každý deň je iný, sú lepšie aj horšie dni. Niekedy je práce viac, inokedy menej. V mnohom záleží aj na tom, ako ma žiaci poslúchajú.

3. Čo sa najčastejšie pokazí v škole? Čo sa Vám najťažšie opravovalo?

Ťažká otázka, ale ľahká odpoveď – všetko. Často sa kazí veľa vecí – od lavíc v triede až po garníže na oknách. Na otázku ohľadom najťažšej veci neviem odpovedať, pretože to takto nevnímam. Podľa mňa je narovnako, či už mám opraviť kľučku na okne alebo kľučku na dverách, nevidím v tom žiaden rozdiel.

4. Baví Vás majstrovat' aj vo voľnom čase doma?

Určite áno. A čo? Rád sa zaoberám prácou na vlastnom aj cudzom traktore. Takisto nemám problém doma čokoľvek opraviť.

5. Ako trávite svoj voľný čas?

Voľného času mám najviac počas víkendov. Ten si delím na dve časti. Soboty zvyčajne trávim opravovaním a vylepšovaním svojho traktora, či iných doma potrebných vecí a nedele sa veľmi rád zabávam sa so svojou vnučkou, pre ktorú sa snažím robiť čo najviac.

6. Máte radšej zimné alebo letné dni?

Jednoznačne letné dni. Prečo? Dni trvajú dlhšie, viac toho stihnem urobiť von. No aj v zime treba veľa pracovať. Už len zabezpečiť drevo do pece je riadna fuška.

7. Poviete nám niečo o Vašich Vianociach? Čo tradičné robíte? Dávate si darčeky? Ktorý darček Vás najviac potešil?

Naše Vianoce sú asi podobné s väčšinou rodín. Pečieme koláče, varíme vianočný obed, zdobíme stromček. Nečakáme na konkrétnu hodinu, naobedujeme sa vtedy, keď chceme. Samozrejme, že si doma dávame darčeky. Minulý rok ma najviac potešil strojček od manželky.

Ďakujeme za rozhovor!

Miriám Borkovská, 9. ročník

AIDS (syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti)

Ochorenie AIDS je spôsobené vírusom HIV. Tento vírus HIV útočí na lymfocyty (druh bielych krviniek, ktoré majú v tele človeka obrannú funkciu), ktoré zabezpečujú ochranu organizmu pred ostatnými baktériami a vírusmi. Pokles bielych krviniek vedie k zlyhávaniu imunity, a tým sa rozvíja aj ochorenie AIDS. Človek má následne imunitný systém slabší a ľahšie podľahne aj iným ochoreniam. Počet nakazených každoročne stúpa. Na svete je nakazených cca 35 miliónov ľudí, v rámci Slovenska je to okolo 500 obyvateľov.

Najčastejšie spôsoby nákazy vírusom HIV sú:

- ❖ pri styku telesných tekutín obsahujúcich vírusové častice darcu (krv, spermie)
- ❖ pri nechránenom pohlavnom styku
- ❖ pri používaní spoločných injekčných striekačiek
- ❖ pri pôrode z matky na dieťa

Prvé príznaky sa zvyčajne objavujú cca 3 týždne po nakazení, no často sa zamieňajú s chrípkou. Existujú aj prípady, keď nakazený človek nemá žiadne príznaky aj niekoľko rokov, no aj v tomto období môže takýto človek ďalej nakaziť iných ľudí.

Ochrana alebo prevencia?

Najistejšou ochranou je vernosť partnerov, vyhýbanie sa náhodnému pohlavnému styku, či pohlavnému styku za peniaze alebo drogy. Okrem tejto prevencie je vhodnou ochranou aj používanie pánskych antikoncepčných prostriedkov – prezervatívov. Veľký pozor si treba dávať aj pri užívaní vecí súvisiacich s krvou, ktoré už použil niekto iný, či pri tetovaní alebo piercingu v nevhodne zariadených a nelegálnych štúdiách.

Dá sa AIDS vyliečiť?

Choroba sa nedá úplne vyliečiť, hoci vedci už na liekoch pracujú, no ktovie, kedy sa im podarí niečo objaviť. Avšak ľudia, ktorí pravidelne užívajú lieky, môžu prežiť plnohodnotný život s niekoľkými obmedzeniami. Medicína je už tak vyspelá, že aj HIV pozitívne matky, môžu pri správnej liečbe priviesť na svet zdravé dieťa s minimálnym rizikom nákazy.

Každoročne je na celom svete 1. december venovaný boju proti chorobe AIDS a symbolom tohto dňa sú červené stužky. Kampaň je zameraná na zvýšenie informovanosti ľudí o tejto chorobe a podporu prevencie.

Mgr. Michaela Hnatová

Popri iných slovenských školách sa aj naša škola zapojila do súťaže na tému **Športom pre Červené stužky**. V rámci nej sa 7. novembra 2016 v školskej telocvični uskutočnil turnaj jednotlivcov v stolnom tenise venovaný uvedenej kampani. Starší i mladší žiaci školy, ozdobení symbolom kampane - červenou stužkou, takto podporili myšlienku pomoci všetkým trpiacim zákernou chorobou, akou AIDS je.

Naša škola bola 1. decembra v Žiline jednou z dvadsiatich vyžrebovaných škôl z celkového počtu zúčastnených škôl. Taktiež bola odmenená tričkami a propagačným materiálom kampane Červené stužky.

V jednotlivých kategóriách stolného tenisu sa na víťazných miestach umiestnili:

Starší žiaci

1. Samuel Straka – 8.A
2. Marek Zummer, 8. A
3. Peter Budinský, 8. A

Mladší žiaci

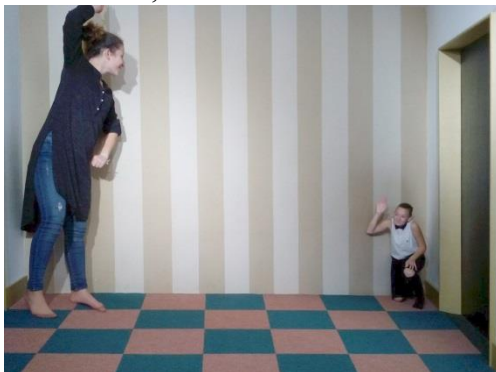
1. Andrej Mlynár, 2. A
2. Lukáš Luščik, 2. A
3. Amália Kaločaová, 2. A

Víťazom srdečne blahoželáme!

Tricklandia

29. októbra 2016 sme my, žiaci turistického krúžku, navštívili kúzelné miesto zvané Tricklandia, založené na umení trickart. Je to umenie, ktoré vytvára vizuálne ilúzie. Tie sú postavené na zobrazovaní predmetov akoby naozaj existovali, no v skutočnosti ide len o dvojrozmerné kresby.

Tricklandia sa nachádza v Starom Smokovci, do ktorého sa pohodlne dostanete električkou z Popradu za necelú polhodinku. Vstupné pre dospelých je vo výške 8€, pre deti 6€. Nám sa podarilo kúpiť lístky cez portál zlavomat.sk, a tak nás stáli iba 4€. Tricklandia sa dá navštíviť sedem dní v týždni.

Všetkým sa nám tam veľmi páčilo. Celé sme si to pochodili hore dole, urobili sme si množstvo perfektných fotiek. Chcel by sa niekto stať súčasťou obrej knihy, čarovného lesa alebo obrátenej knižnice? Ak áno, určite sa choďte do Tricklandie pozrieť.

Dominika Janačková, 9. ročník

Tip na výlet

KEŽMAROK

Rubrika Tip na výlet Vám aj tentoraz poradí, kam sa vybrať na zimnú prechádzku. Či už sami, s rodičmi, alebo s kamarátmi, stačí menej ako polhodina jazdy autom, či autobusom a navštívite mesto, ktoré Vás takisto zaručene očarí. V tomto čísle sme si totiž na mušku vzali jedno z najkrajších historických miest na Slovensku – Kežmarok.

Mesto s viac ako 17 000 obyvateľmi leží severne od Šváboviec, cestovať doň budete iba 21 kilometrov, väčšinu času pozdĺž rieky Poprad, ktorá práve cez Kežmarok aj preteká. Toto unikátne podtatranské a spišské mesto je jedinečnou cennosťou: Ak máte radi históriu, jeho úzke uličky skrývajú množstvo výnimočných pamiatok.

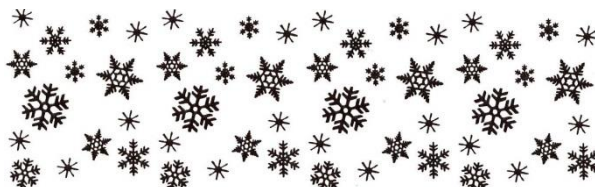
Tou najznámejšou je azda Kežmarský hrad. Kým na mnohé hrady musíte šliapať cez les alebo do strmého úbočia, v Kežmarku zaparkujete priamo pred hradným múrom uprostred mesta. Je to navyše jediný úplne zachovaný hrad na Spiši. Prvá písomná zmienka o ňom je z roku 1463. Staviteľmi a prvými majiteľmi tohto hradu boli bratia Imrich a Štefan Zápoľskí. Neskôr ich vystriedal slávny rod Tököli a v roku 1702 ho odkúpilo mesto Kežmarok. Uvidíte v ňom cenné exponáty, pokocháte sa hradnou kaplnkou alebo výhľadom z veže.

Ďalšou

dominantou Kežmarku sú vzácne kostoly. Najznámejší je drevený artikulárny kostol zaradený do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Je jedným z piatich zachovaných kostolov svojho druhu v strednej Európe. Neďaleko je takzvaný „červený“ evanjelický kostol – kvôli kupole a netradičnému vzhľadu si ho určite nepomýlite. No a pri katolíckej bazilike sv. Kríža zo 14. storočia stojí renesančná zvonica, najstaršia a najkrajšia na Spiši.

Možno ste už počuli aj o evanjelickom lýceu so 150 000 zväzkami kníh. Lýceum bola škola – známa široko ďaleko. Študovalo tu aj mnoho popredných osobností slovenského národa – napríklad aj básnik Pavol Országh Hviezdoslav. Stredoveký Kežmarok však viac ako čokoľvek iné preslávili remeslá. Najmä plátenníci sa presadili aj ďaleko za hranicami a neskôr tu vznikla aj známa továreň na spracovanie ľanu. Remeselné tradície pred vami ožijú, ak na výlet do Kežmarku zájdete počas prvého letného víkendu. Vtedy tam každoročne organizujú ELRO – Európsky festival ľudových remesiel, ktorého atmosféru by ste určite mali zažiť.

Kežmarok to ale nie je len bohatá história. Ak máte radi prírodu, skúste sa hoci aj teraz v decembri poprechádzať okolo kežmarských rybníkov alebo sa vyštverat' na Jeruzalemský vrch rovno nad mestom. Odtiaľ budete mať Podtatranskú kotlinu ako na dlani. A to sme ešte nespomenuli že hneď za Kežmarkom sa Vám núka aj ďalší skvost – kaštieľ Strážky a jeho veľký park. Objavovať sa teda dá ozaj veľa. Veríme, že ak ste v Kežmarku ešte neboli, počas vianočných prázdnin to napravíte a o výlete potom porozprávate aj ostatným spolužiakom. Nabudúce, keď sa už pomaly bude blížiť jar, Vám samozrejme predstavíme ďalší zaujímavý tip na výlet ;)

Háďaj, kto som?

V prvom čísle nášho časopisu sme do súťaže zaradili detskú fotku našej pani učiteľky. Vašou úlohou bolo uhádnuť jej meno. Do súťaže sa zapojilo 19 žiakov. Správnu odpoveď (bola to pani učiteľka Mgr. Ivetka Lacková) neuhádol nikto, tak sme víhercu žrebovali spomedzi všetkých tipov. Šťastie sa usmialo na Dávida Kaločaja z 2.A.

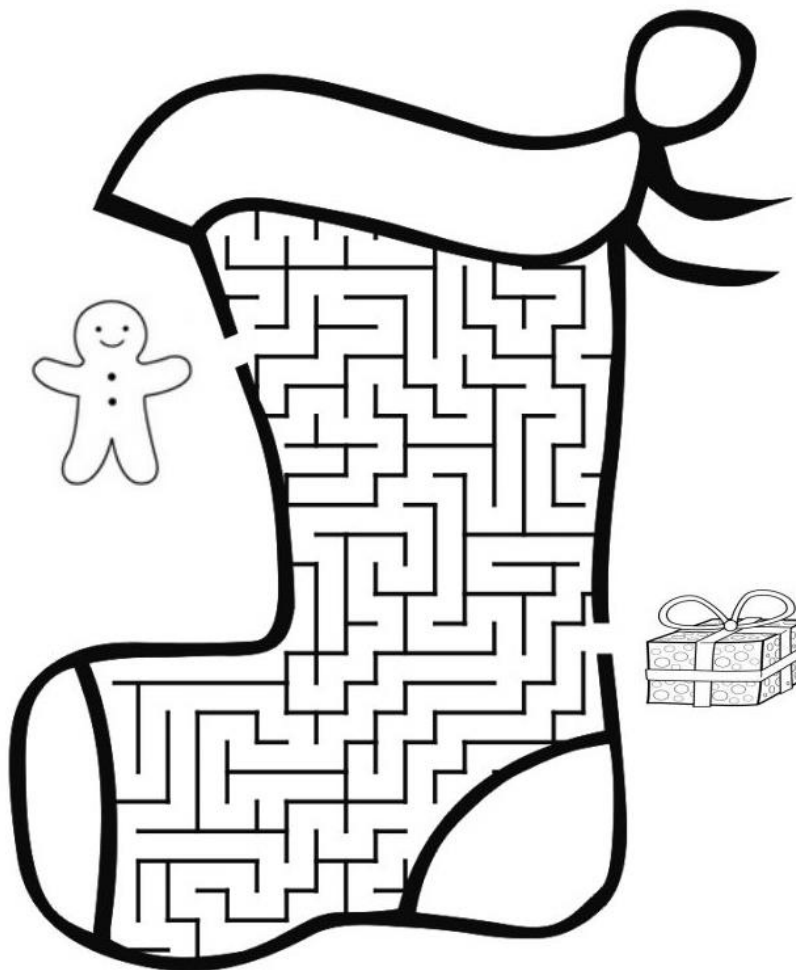
Fotografická súťaž pokračuje a znova uverejňujeme fotku jedného z našich pedagógov. Vašou úlohou je pokúsiť sa uhádnuť, kto je na tejto fotografii z detstva.

Ak ste si kúpili náš časopis, dostali ste k nemu aj súťažný lístok, na ktorý napíšete svoje meno, priezvisko, triedu a Váš tip a vhod'te ho do schránky na prízemí. To všetko **do 21. 12. 2016**. Na jedného z Vás čaká pekná cena. Takže skúšajte šťastie, oplatí sa to. ☺

Bystré hlavičky

Perníček sa nemôže dostať k darčeku. Pomôžeš mu?

Počítanie s dobrotami

Každá dobrota vo štvorčeku predstavuje určitú číslicu. Je treba určiť, akým čísliciam dobroty zodpovedajú. Ako na to? Vpravo pri každom riadku a pod každým stĺpcom je napísaný súčet čísiel = hodnôt dobrôt.

Tip: pozri si pozorne štvrtý riadok. Súčet piatich čísiel v riadku sa rovná 10. V riadku je 5 hamburgerov. Akému číslu sa teda rovná jeden hamburger?

					15
					16
					16
					10
					16
15	13	17	17	11	

 = ... = ... = ... = ... = ...

VIANOCE

Vianoce sú kresťanský sviatok, sviatok mieru a pokoja, kedy oslavujeme narodenie Ježiša Krista. Spolu s Veľkou nocou patria k najvýznamnejším kresťanským sviatkom. Slávia sa 24. decembra. Liturgicky sa Štedrý deň označuje ako Vigília, teda predvečer slávnosti. V minulosti sa nazývali na aj Kračún, pričom toto pomenovanie sa v niektorých častiach Slovenska ešte stále používa. Štedrý deň je dňom pôstu a priprav na sviatočné chvíle. V katolíckych rodinách sa Štedrý deň končí polnočnou omšou.

Vianočné sviatky sa spájajú s množstvom zvykov a tradícií. Ľudia sa po celý tento deň snažili kontrolovať svoje správanie, pretože sa verilo, že kto ako prežije tento deň, tak bude žiť po celý budúci rok. Kto v tento deň ráno ešte pred jedlom kýchol, mal sa dožiť vysokého veku.

Podľa ľudovej viery najvhodnejším dňom roka na predpovedanie budúcnosti bol práve Štedrý večer. Hneď po večeri bývalo zvykom rozkrojiť jablko a podľa tvaru jadrovníka predpovedať prítomným ich

osud. Ak mal tvar hviezdy, očakávalo sa v rodine šťastie a majetok, ak mal tvar kríža, dala sa očakávať choroba či smrť.

Zelené ratolesti symbolizovali nový život a zdravie pre všetkých, preto sa udomácnil zvyk stavania stromčeka. So stromčekom súvisí aj tradícia vzájomného obdarúvania. Ľudia majú počas Vianoc k sebe oveľa bližšie. Sú putom ľudského porozumenia a lásky

TRAJA KRÁLI (ZJAVENIE PÁNA)

Tento sviatok sa oslavuje 6. januára, patrí k najstarším kresťanským sviatkom. V dedinskom prostredí je známe aj koledovanie kňazov so sprievodom, pri ktorom kňaz napíše na dvere iniciály troch biblických mudrcov – G. M. B. – Gašpar, Melichar, Baltazár. Následne pokropí dom svätenou vodou a zavinšuje zdravie, šťastie a hojnosť. Na Troch kráľov si nechávali veriaci v kostoloch posvätiť sviečku, soľ a kriedu. Posvätené predmety potom používali pri chorobách, hroziacich živelných pohromách a pod.

Sviatok Troch kráľov je posledným dňom vianočno-novoročných kolied. V tento deň sa vo väčšine príbytkov vynášal vianočný stromček a začínali sa prípravy na jarné obdobie.

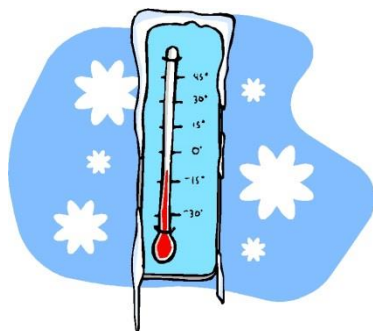
Júlia Droppová, 8.A

Pranostiky

Pranostiky sú ľudové úslovia založené na pozorovaní a životných skúsenostiach našich predkov obsahujúce najčastejšie predpoveď počasia, úrody a iných prírodných udalostí. Prinášame Vám zopár pranostík spájajúcich sa so zimnými mesiacmi.

December

- ✓ Svätá Barbora ťahá sane do dvora.
- ✓ Na svätého Mikuláša už je zima celá naša
- ✓ Od Lucie do Vianoc, každá noc má svoju moc.
- ✓ Keď v decembri mrzne, sneží, úrodný rok za tým beží.
- ✓ Na svätého Tomáša chop sa huňatého rubáša.
- ✓ V decembri si ešte zima robí žarty, ale v januári už kraľuje.

Január

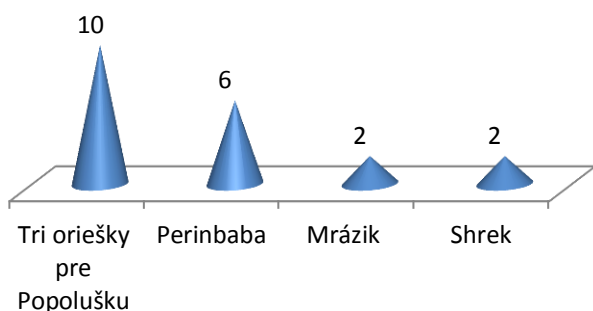
- ✓ Jasná a tichá novoročná noc zvestuje nám dobrý rok.
- ✓ Na Tri krále zima stále.
- ✓ Na svätého Marcela zima lezie do tela.
- ✓ Medveď vraj na Pavla vyjde z brlohu a ak je pekne a mrzne, ľahne si na druhý bok, no ak je odmäk, znovu sa položí na ten istý bok.
- ✓ Január dobrý je, keď chotár biely je.
- ✓ Lepšie vidieť hladného vlka v poli ako gazdu v januári v košeli.

Erika Koršalová, 6. B

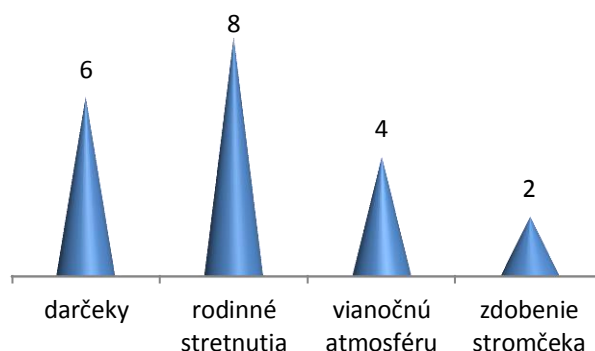
Vianočná anketa

V súvislosti s blížiacimi Vianočnými sviatkami sme sa našich 20 žiakov opýtali zopár otázok týkajúcich sa Vianoc. Tie sme pozorne zaznamenali a vyhodnotili ich aj graficky.

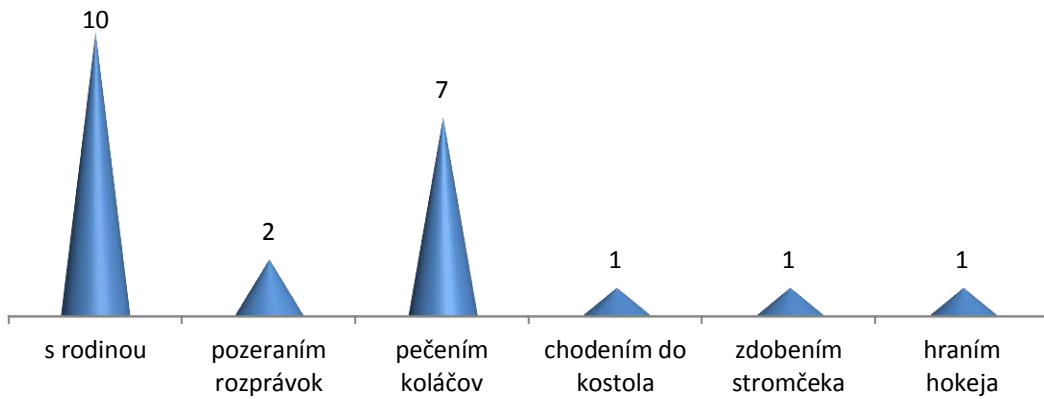
Ktorá je Vaša najobľúbenejšia vianočná rozprávka?

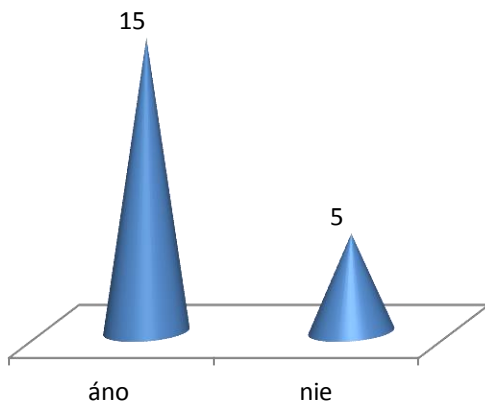
Čo máte na Vianociach najradšej?

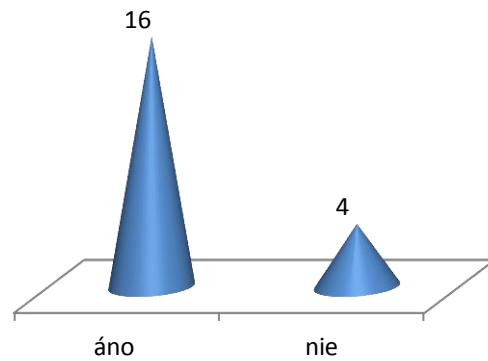
Ako najradšej trávite voľné dni počas Vianoc?

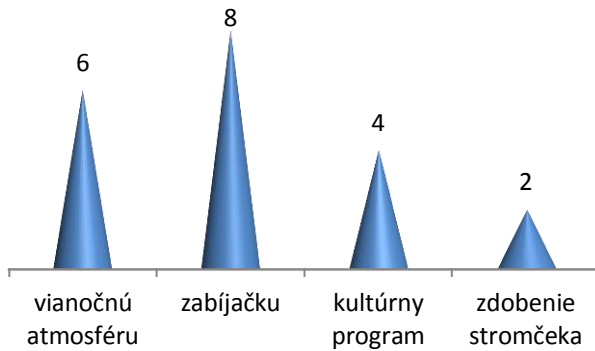
Dodržiavajú sa u Vás doma vianočné tradície?

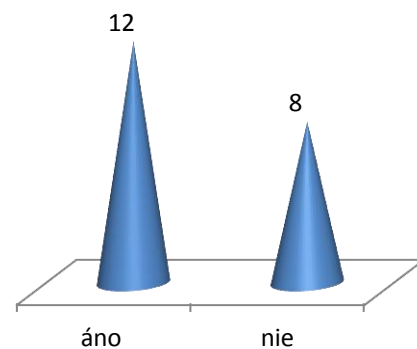
Chodíte na vianočné trhy?

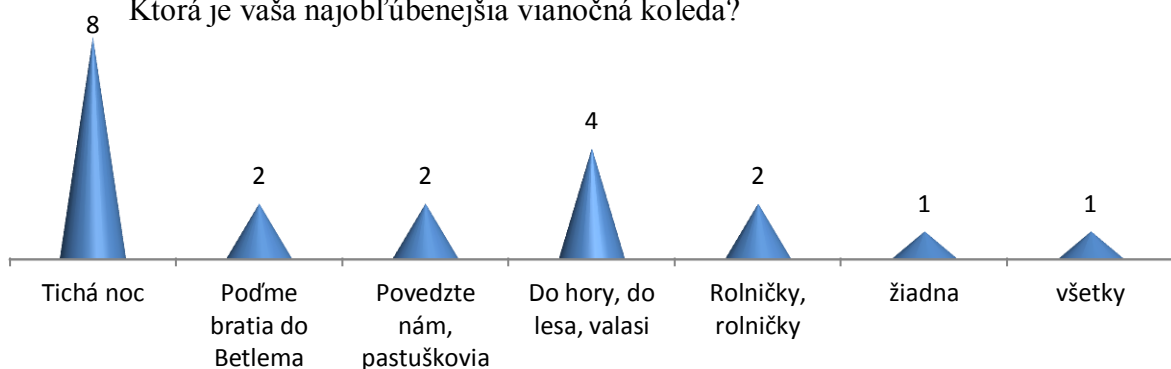
Čo máte na vianočných trhoch najradšej?

Chystáte sa na polnočnú omšu?

Ktorá je vaša najobľúbenejšia vianočná koleda?

Paulína Budzová, 9. ročník

Tip na film

Na stránkach Švaška Vám aj v tomto čísle chceme priniesť dobrý tip na film. A keďže sa blížia Vianoce, tak výnimočne Vám filmy predstavíme rovno dva. Budú to snímky, ktoré ste pravdepodobne ľahko prehliadli, no ak si dáte poradiť, určite neoľutujete..

Najskôr bude reč o americkom filme, ktorý ľudia v kinách mohli vidieť už v roku 2009. Teraz si ho už môžete kúpiť v obchode s DVD alebo pozrieť aj doma. Práve cez nadchádzajúce vianočné prázdniny – presne 1. januára večer ho uvedie televízia Joj. Ide o rodinný film s názvom **Hačikó** – v origináli „Hachi: A Dog's Tale“

Film trvá 89 minút a bol natočený podľa staršieho japonského filmu. Čo je ale najzaujímavejšie, jeho príbeh sa pred mnohými desaťročiami naozaj stal. Doslova nadchol celý svet, stal sa legendou a teraz chytí za srdce aj Vás.

Ide o dojemný príbeh opusteného psíka, ktorého sa ujme univerzitný profesor a vznikne medzi nimi neveriteľné puto. Oddaný havkáč sa volá Hačikó a každé ráno svojho pána odprevádza na vlakovú stanicu a podvečer tam čaká na jeho návrat z práce. Jedného dňa však profesor z vlaku nevystúpi. Ako na to zareaguje Hačikó? Potvrdí známe slová, že pes je najlepším priateľom človeka? To sa už musíte dozvedieť sami, keď si toto vynikajúce dielo pozriete ;)

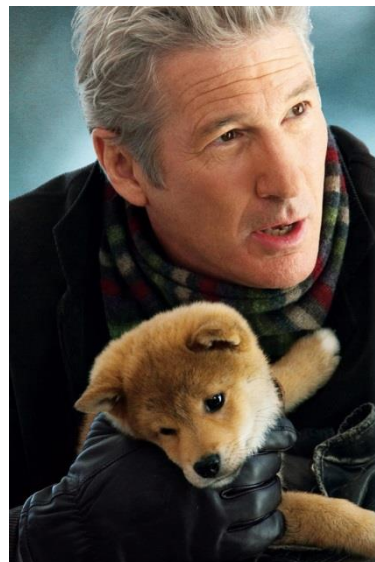
Hlavnú postavu, samozrejme až po štvornohom maznáčikovi, si vo filme zahral Richard Gere, teraz už jedna z hollywoodskych legiend. Legendou sa stal aj Hačikó – v japonskom meste kde žil má tento psík plemien Akita aj vlastnú sochu. Na záver už len dodáme, že niektorým z Vás sa možno pri tomto filme zídu aj papierové vreckovky. V každom prípade si ale vychutnajte príbeh, ktorý vo Vás vzbudí toľko citov, ako málokterý film.

Ako sme spomenuli, ako vianočný bonus Vám priblížime ešte jeden film. Jeho názov je **Vianočná koleda**. Animovaný film z roku 2009 vznikol na základe predlohy od

svetoznámeho anglického spisovateľa Charlesa Dickensa. Film trvá necelých 100 minút a tvorcom je štúdio Disney. Počas vianočných sviatkov ho obvykle zaradí do svojho programu niektorá z televízií.

Charles Dickens sa snažil upozorniť na práva chudobných vo Veľkej Británii. Túto ušľachtilú myšlienku popularizuje aj spomínaný film. Hlavnou postavou Vianočnej koledy je veľmi bohatý Ebenezer Scrooge, v podaní animovaného Jima Carreyho, ktorý vystupuje ako starý skúpy človek. V noci ho doma navštívia postupne traja duchovia Vianoc – minulých, prítomných a budúcich. Tí sa mu snažia ukázať ako žil, ako žije a ako zle môže dopadnúť, ak sa radikálne nezmení. Lakomý boháč ale iste nie je jediný, ktorý by si mal vziať ponaučenie. Pointu tohto filmu by sme si k srdcu mali vziať všetci. Ako to teda celé skončí a ako dopadnú jeho Scroogeove Vianoce? Ak sa to chcete dozvedieť, pozrite si tento v mnohom poučný animák ;)

Alexandra Zakopjanová, 8. A

Jazykové okienko

Štyri jazyky – jedna téma – dnes sú ňou **dopravné prostriedky** ;)

Po anglicky? Po nemecky? Po rusky? Po španielsky? Nech sa páči:

	car		bike
	das Auto		das Fahrrad
	автомобиль		велосипед
	coche		bicicleta
	bus		motorbike
	der Bus		das Motorrad
	автобус		МОТОЦИКЛ
	autobús		moto
	train		street car
	der Zug		die Strassenbahn
	поезд		трамвай
	tren		tranvía
	ship		boat
	das Schiff		das Boot
	корабль		лодка
	bajel		barco
	plane		helicopter
	das Flugzeug		r Hubschrauber
	самолет		вертолет
	avión		helicóptero

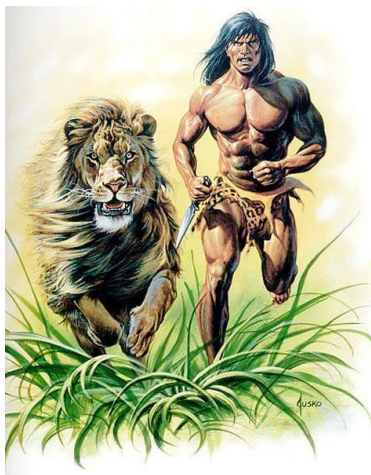
Zuzana Žigová, 7. A

Tip na knihu

TARZAN

Radi čítate? Potom nám dovoľte predstaviť Vám v časopise Švaško knihu, ktorú by ste určite mali prelúskat'. V dnešnom čísle sa pozrieme na literárne dielo Tarzan z rodu opíc, ktoré napísal svetoznámy americký spisovateľ Edgar Rice Burroughs. Tarzana preložili do mnohých jazykov a niekoľkokrát sfilmovali.

Hlavnou postavou knihy s rovnomeným názvom je Tarzan, ktorého nám autor predstavuje od jeho narodenia až do veku približne 30 rokov. Tarzan sa narodil anglickým šľachticom, ktorí sa pod vplyvom nepriazne osudu dostali do africkej džungľe, kde boli nútení prežiť niekoľko rokov, až kým sa nestali jej obeťami. A čo sa stalo s malým chlapcom? Privlastnila si ho opica Kala, svojej opičie mláďa, a tak sa jej vlastného potomka naučila ho všetko, čo džungľe. Nie každá opica ho matka. Tarzanovi, ktorý a vrodené ľudské prednosti, v kmeni popredné miesto. celého deja sledoval, ako sa Prežíval som s ním jeho šelmami či domorodcami. ďalší členovia jeho druhu, jednoznačne vynikala mladá

ktorá práve v ten deň stratila jej malý Tarzan náhradou za Starala sa oňho svedomite, potreboval na prežitie v drsnej mala rada ako jeho náhradná dokonale zúročil naučené opičie sa však podarilo vydozbyť si S veľkým napätím som počas z Tarzana stal kráľ opíc. zápasy o život s divokými Neskôr sa mu do cesty priplietli stroskotanecká skupina, v ktorej a krásna Jane Porterová.

Ako to všetko stretnutie Tarzana s druhými ľuďmi? Ak chcete vedieť odpoveď na predchádzajúce otázky, siahnite po tejto úžasnej knihe. Určite neoľutujete.

Tarzan z rodu opíc má približne 240 strán formátu A5 a môžete si ho samozrejme požičať vo svojej knižnici, alebo si ho aj kúpiť v každom dobrom kníhkupectve. Hor sa teda do čítania! ;)

Andrej Krajňák, 8. A

Receptár

Dospelí si v časoch vianočných trhov zvyknú vychutnávať punč, ktorý je kvôli prítomnosti alkoholu pre deti nevhodný. Preto Vám ponúkam recept na detský punč, ktorý je svojou farbou a chuťou skoro na nerozoznanie od toho dospeláckeho.

Detský punč

Na prípravu potrebujeme:

- 0,5 l ovocného čaju
- 0,5 l jablkového džúsu
- 2 lyžice kryštálového cukru
- 2 pomaranče
- 3 klinčeky
- 1 celú škoricu

Postup:

V menšom hrnci si uvaríme 0,5 l ovocného čaju. Potom ho ešte krátko povaríme so škoricou, klinčekmi a nakrájaným pomarančom aj s kôrou. Nakoniec všetko vlejeme do čajníka, pridáme jablkový džús a punč je hotový.

Medovníčky

- 300 g hladkej múky
- 150 g kryštálového cukru
- 3 polievkové lyžice medu
- 1,5 kávové lyžičky soli
- 2 vajcia
- 50 g mletých orechov
- 1 kávovú lyžičku mletej škorice
- 1 polievkovú lyžicu perníkového korenia
- 1 polievkovú lyžicu citrónovej kôry

1. Do misky si dáme všetky ingrediencie na cesto a poriadne ich zmiešame dokopy. Cesto prikryte fóliou, vložíme na noc do chladničky. Na druhý deň cesto vyberieme 30 min. pred vykrajovaním.

2. Cesto si na tenko rozvaľkáme na pomúčenej doske a vykrojíme z neho pomocou formičiek tvary, ktoré si želáme. Perníky poukladáme na vymastený plech a pečieme ich pri teplote 200°C do zlatista.

3. Upečené medovníčky môžeme ozdobiť rôznymi spôsobmi: bielkovou polevou (bielko z 1 vajca, 150g práškového cukru, 1 lyžica citrónovej šťavy), farebnou potravinárskou polevou alebo orieškami. Fantázii sa medze nekladú.

Dobrú chuť!

Michaela Cimermanová, 8. A

Šikovní ruky

Vianočné ozdoby z vlny

Vianočný stromček sa dá ozdobiť mnohými spôsobmi. My Vám ponúkame jeden lacný, pekný a nenáročný. Poďme si ozdoby vyrobiť z vlny.

Na výrobu ozdoby potrebujeme:

- vlnu
- polystyrénovú tácku
- špáradlá
- biele lepidlo (alebo lepidlo na tapety/škrob)
- šablóny (hviezda, stromček, anjel, srdcia a i.)
-

Postup:

1. Vlnu namočíme do zmesi lepidla a vody s rovnakým dielom.
2. Pomocou šablóny si označíme miesta na tácke, kde budú špáradlá zapichnuté.
3. K jednému zo špáradiel zauzlíme začiatok nasiaknutej vlny a môžeme začať tvoriť.
4. Najprv olemujeme okraje a potom začneme namotávať vnútro.
5. Ak lepidlo zaschne, opatrne vytiahneme špáradlá a zoškrabneme z tácky - prípadne, aby to príliš nezaschlo, pred namotávaním vlny môžeme tácku jemne natrieť krémom, olejom či vazelínou.

Zaujímavosť na každý mesiac

...December

11. december si pripomínáme ako deň, keď bola Organizáciou spojených národov v roku 1946 založená organizácia **UNICEF**. Jej názov pochádza z anglických slov United Nations International Children's Emergency Fund. Poslaním Unicefu je prispievať k tomu, aby mohli najviac ohrozené deti kdekoľvek vo svete prežiť, boli zdravé, mali zabezpečenú výživu, prístup k pitnej vode, základné vzdelanie, ochranu pred násilím, a tiež príležitosť naplniť v živote svoj potenciál. Za svoju činnosť bol Unicef v roku 1965 ocenený Nobelovou cenou mieru. V súčasnosti má svoje zastúpenie vo viac ako 190 krajinách sveta.

Vyslancem dobrej vôle UNICEF je čestný titul pre človeka, ktorý hovorí a koná v prospech detí. Vyslancami UNICEF po celom svete sú mnohé známe osobnosti. Zo svetových je to napríklad David Beckham, Lionel Messi, Shakira, Orlando Bloom. Aj na Slovensku máme osobnosti, ktoré sa môžu popýšiť týmto titulom. Konkrétne je to herečka Kamila Magálová, moderátor Martin „Pyc“ Rausch, herec a režisér Stanislav Šteпка a tanečník a choreograf Jaro Bekr.

13. december si pripomínáme **vznik gumených medvedíkov**. Hans Riegel v roku 1920 založil svoju malú firmu, ktorú nazval HARIBO. Jej názov odvodil od prvých dvoch začiatkových písmen mena, priezviska a mesta, v ktorom sa narodil (HANS RIEGEL BONN). Inšpiroval sa cvičenými, tzv. tancujúcimi medveďmi v 19. storočí,

ktoré vystupovali ako atrakcia na jarmokoch a slávnostiach. Zlatého medvedíka v dnešnej podobe poznáme od roku 1960. Kto by len nepoznal svetoznáme gumené medvedíky? S obľubou sa im tešia nielen deti, ale aj dospelí.

15. december je známy ako **Medzinárodný deň čaju**. Podľa čínskej báje objavil čaj čínsky cisár Šen-nung pred 5000 rokmi. Číny sa postupom času rozšíril do celého sveta. Tradične sa čaj delí do štyroch skupín: na zelený čaj, oolong (prechod medzi zeleným a čiernym čajom), čierny čaj a biely čaj. Kým voľakedy sa za čaj znamenal iba nápoj pripravovaný lúhovaním lístkov rastliny čajovníka, dnes už pod týmto názvom označujeme odvary z rôznych rastlín a bylín, prípadne sušeného ovocia.

Čaj nielen dobre chutí, ale aj pomáha. Medzi jeho najznámejšie účinky patrí zníženie hladiny cholesterolu, cukru v krvi, rovnako napomáha k rýchlejšiemu vyplavovaniu škodlivín z tela. Čaj celkovo pôsobí na naše telo veľmi pozitívne, preto radšej siahajme po ňom, než po sladených kolových nápojoch.

...Január

1. januára 2002 sa plošne začalo používať euro. **Euro** je oficiálnou menou v 19 z 28 krajín Európskej únie a v šiestich krajinách mimo EÚ. Dve vodorovné čiary v znaku € symbolizujú stabilitu eura a európskeho hospodárskeho priestoru. Zároveň pripomína grécky znak epsilon, a tým antickú Európu ako jeden zo zdrojov súčasnej európskej civilizácie.

Prechod na novú menu v roku 2002 bol významnou udalosťou v dejinách Európy. Išlo o doteraz najväčšiu výmenu peňazí v histórii ľudstva. Euro je oficiálnou menou aj na Slovensku - od 1. januára 2009.

2. januára 1919 bola na križovatke v americkom meste Detroit nainštalovaná prvá svetelná signalizácia – **semafor** v podobe, akú poznáme dnes. Zaznamenala veľký úspech a v priebehu najbližšieho roka už v meste svietilo rovno 15 takýchto svetelných zariadení. Znamenalo to aj veľké úspory, keďže dovtedy tam museli dopravu regulovať policajti. Semafor ľudia poznali už niekoľko desaťročí predtým, išlo ale len o dvojfarebnú verziu a predovšetkým sa svietilo len plynovými lampami.

Bol to práve policajt William L. Potts z Detroitu, ktorý prišiel na nápad, používať elektrické lampy v troch farbách. Boli to červená, oranžová a zelená, ktoré s tým istým významom fungujú dodnes. Vynález si nechal patentovať až Garrett Morgan v roku 1923, zostrojil pritom už plne automaticky sa prepínajúci semafor.

24. január je známy ako **Deň komplimentov**. Ten vznikol v roku 1998 na základe iniciatívy Američaniek Kathy Chamberlin a Debby Hoffman z New Hampshire. V tento deň by mal každý vyjadriť kompliment aspoň piatim ľuďom, a tak vyzdvihnúť to, čo na danej osobe oceňuje. Rovnako by sme si mali uvedomiť potrebu slušného správania. Vyvolať poďakovanie i úsmev na tvári toho druhého je zároveň nástroj, ktorým môžeme v ľuďoch hľadať tie najlepšie vlastnosti. Používajme ho preto čo najčastejšie. Zčať môžeme už dnes.

Veronika Rušinová, Veronika Orolínová, Sabína Zakopjanová 6.B

Z pera našich žiakov...

V tomto čísle Vám prinášame pokračovanie príbehu, ktorý je dôkazom, že aj naši žiaci sú talentovaní. ☺

Sadnem si na stoličku oproti mojej kamarátke. Do tejto čajovne chodím rada.

„Čo sa deje?“ spýta sa moja kamarátka.

„Téma životné chyby. Zasa tie isté spomienky. Zasa ten istý príbeh. A nakoniec zasa slzy. Tak ako vždy!“ poviem a napijem sa z čaju.

„Nechaj to už tak. Koľko to je rokov?“ spýta sa.

„Trináť. Presne trinásť rokov! Ale milovala som ho!“ poviem.

„A teraz vari nie? Chcem ti pomôcť, aby si zabudla. Ale ako? Ako to mám spraviť? Ako ho mám vyhnúť z tvojej hlavy?“ povie.

„Daj tomu čas. Ono to prejde!“ poviem, aj keď sama tomu neverím.

„Dala som tomu trinásť rokov. Poznám ťa viac ako trinásť rokov. Aj jeho sme stretávali viac ako trinásť rokov a stále si ho nedostala z hlavy. Nemyslíš, že je to trochu choré? Nechcem nič hovoriť, ale sama si vyštudovala psychológiu. Len sa o teba bojím. Si moja kamarátka už dlhé roky. Tak sa nenič! Zabudni naňho! Bude ti lepšie!“ povie.

„Ale to nejde len tak. Na želanie. A vlastne ani nechcem. Nechcem naňho zabudnúť. Je to chalan, ktorý prevrátil môj život naruby. A spravil z neho nové a lepšie miesto. No a čo, že bolestivejšie? Stále ho milujem! Nechcem iného, chcem len jeho. Ale na to je už neskoro!“ poviem.

„Netráp sa už. Bola si mladá. Mala si len štrnásť. Nemohla si vedieť, že je to až takto vážne. A predsa ste si chvíľu písali.“ povie.

„Písali sme si len raz. A aj to som pokašľala!“ poviem.

„Pozri Karin. Ja viem, že je to ťažké. Ale nie je čas nechať tu kapitolu a začať novú? Nemôžeš predsa žiť takto. Lukáš jednoducho už nie je. Žije niekde v tejto hnusnej Bratislave. Nevieš kde. A vlastne nevieš, či ešte vôbec žije. A trápiš sa preňho. On už ani nevie, že si niekedy bola. A ty ho stále miluješ. Je čas konečne to stopnúť. Nemysliť naňho. Často sa hovorí – časom všetko prebolí. Ale pre teba ako keby ten čas nemal rovnaké účinky. Ty čím viac dní sa miňa, tým viac ho miluješ. Ale to sa takto už nedá. Zájdi za nejakou lekárkou. Nič predsa nie je také zlé, aby nemohlo byť lepšie!“ povie. Mne jemne zletia slzy po tvári.

„Kveti, ja som okej. Vážne. Nemôžem predsa za to, že som zamilovaná. To nie je choroba!“ poviem.

Postavím sa. Na stôl položím drobné a odídem. Domov. Zase do prázdneho bytu.

Michaela Cimermanová, 8. A

A čo bolo ďalej? Dočítate sa v treťom čísle nášho Švaška.

Tip na aplikáciu

K vynálezom 21. storočia neodmysliteľne patria aj inteligentné mobilné telefóny – smartfóny. Tie nám popri telefonovaní ponúkajú plné priehľadné ďalšie funkcie a neraz nám tým uľahčujú, či spríjemňujú život. V tejto rubrike Vám pravidelne predstavíme tie najužitejšie a najzaujímavejšie mobilné aplikácie, ktoré si aj Vy bezplatne môžete stiahnuť a poslúžia vám pri učení, alebo zábave.

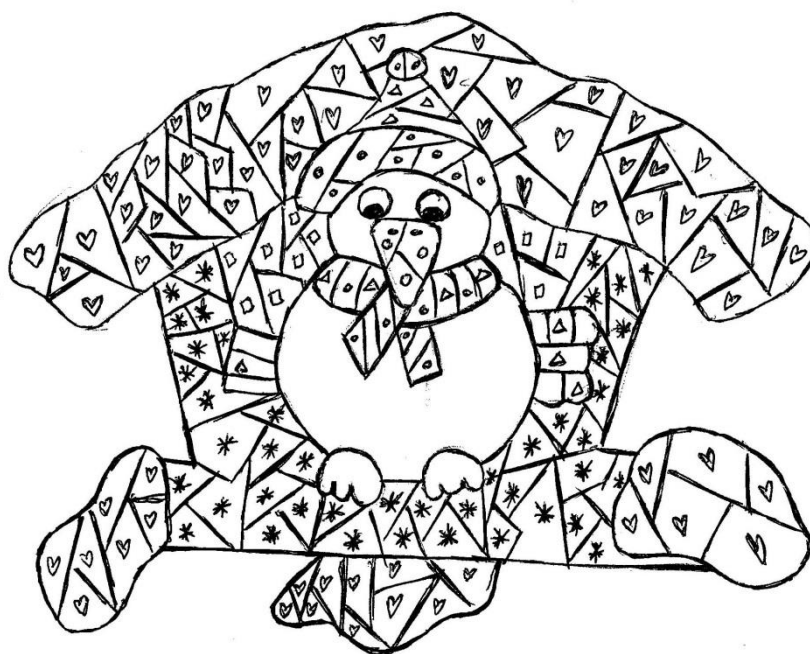
V tomto čísle Vám ukážeme aplikáciu Fun Easy Learn, ktorá Vám pomôže zlepšiť Vaše jazykové znalosti. Už samotný názov je dôkazom, že s touto aplikáciou sa dokážete rýchlo, ľahko a zábavne popasovať s akýmkoľvek cudzím jazykom. Na výber máte 25 jazykových verzií aplikácie, medzi ktorými, okrem tých hlavných (anglický, ruský, nemecký, španielsky, taliansky a i.), nechýba ani nórsky, turecký, arabský, holandský, či čínsky jazyk. Je len na Vás, aký jazyk si stiahnete. Menu aplikácie je v slovenčine, tak s ňou nebudú mať problém ani užívatelia, ktorí nemajú s cudzím jazykom žiadne skúsenosti.

výslovnosť.

A čo je možno najdôležitejšie, aplikácia Fun Easy Learn je dostupná zadarmo. Tak čo, presvedčili sme Vás, že aj učenie sa môže byť zábavné?

Andrej Krajňák, 8. A

♥ = biela, ● = červená, ★ = hnedá, ○ = oranžová, □ = modrá, △ = žltá

Zo života školy...

Súťaže, olympiády, pytagoriády, testovanie piatakov

V rámci Týždňa vedy a techniky sa v dňoch 7.-11. novembra 2016 konal 10. ročník informatickej súťaže **iBobor**. Naša škola sa opätovne zapojila do súťaže v kategórii Kadeti a Benjamíni. Počet zaregistrovaných žiakov bol 36, súťaže sa zúčastnili 29 žiaci. Po náročnom on-line 40 minútovom teste boli ako úspešní Kadeti v rámci Slovenska zo 14347 súťažiacich vyhodnotení aj naši traja žiaci: *Samuel Straka* z 8.A, *Tibor Klein* a *Štefan Chovanec* z 9. triedy. Z technických dôvodov bola kategória Benjamínov preložená na 15. 11. 2016. Z našich šiestich súťažiacich boli z 20 615 súťažiacich na Slovensku úspešní naši dvaja siedmci: *Milan Klein* a *Oliver Bobula*.

Testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ pod názvom **Testovanie 5-2016** sa na našej škole uskutočnilo v stredu 23. novembra 2016 z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra. Testovania sa zúčastnili všetci žiaci oboch piatich ročníkov. Výsledky testovania netrpezlivo očakávame.

Dôkazom, že naši žiaci sú aj jazykovo zdatní, je fakt, že sa na školskom kole **olympiády z anglického jazyka** zúčastnilo 9 skvelých žiakov, pričom na prvom mieste sa umiestnila *Natália Juščáková* (9. r.), druhé miesto patrilo *Samuelovi Strakovi* (8.A) a tretie *Tamare Janačkovej* (9. r.). Natália postupuje na okresné kolo do Popradu.

Rovnako naša škola 7. a 8. decembra zrealizovala školské kolo **matematickej pytagoriády** v dvoch kategóriách. Prvej, ktorá zastrešovala 3.-5. ročník, sa zúčastnilo 19 žiakov. Najúspešnejšia z tretej triedy bola *Kleinová Lucia*, zo štvrtej *Vašková Sofia* a z piatej *Samuel Mlynár*. V druhej kategórii (6.-8. ročník) zvíťazila *Veronika Orolínová* zo 6. B, *Milan Klein* zo 7.A a *Samuel Straka* z 8.A. Víťazi postupujú na okresné kolo do Popradu.

Dňa 15. novembra 2016 sa uskutočnilo okresné kolo **olympiády zo slovenského jazyka a literatúry**, na ktorom som našu školu reprezentovala aj ja, *Gabriela Čákyová*. Na Mestskom úrade v Poprade sa stretlo 26 najlepších žiakov z popradského a levočského okresu. Olympiáda sa skladala z dvoch častí – písomnej (gramatika a transformácia textu) a ústnej. V ústnej časti si žiaci pripravili príhovor na vopred určenú tému, ktorý následne prednášali pred porotou a ostatnými žiakmi. Aj keď sa mi nepodarilo umiestniť na prvých troch miestach, stala som sa úspešným riešiteľom a som rada, že som sa mohla tejto olympiády zúčastniť.

Gabriela Čákyová, 9. ročník

Z pera našich žiakov...

Najdôležitejšie povolanie (úvaha)

Ktoré povolanie je pre nás najdôležitejšie povolanie? Povolani máme veľmi veľa. Každé z nich má svoje kladné aj záporné stránky. Keď som sa pýtala na názor iných ľudí, viacerí mi odpovedali to, čo sa všeobecne očakáva – policajt, zdravotník, hasič. Osobne si tiež neviem vybrať, ktoré povolanie je už zo spomenutých najdôležitejšie, pretože v dnešnej dobe potrebujeme každé a jedno. Od administratívnych pracovníkov až po žeriavnikov. Ak by som si už ale musela vybrať, tak by som sa rozhodla pre vojaka, pretože keby prišla vojna, tak by to boli práve oni, ktorí by bojovali. Dokonca mnohí z nich by obetovali svoj život za nás. Vojaci sa na dlhý čas odlučujú od svojich rodín. Musia mať disciplínu a hlavne sa nemôžu vzdávať. Niekedy pred rokom 1914, keď vojaci nastupovali na výcvik, mali to ťažké. Nemohli si povedať, že nechcú ísť na vojnu, vtedy to dostali príkazom. Domov prišiel povolávací list a oni už len čakali na deň, keď pôjdu na výcvik a či sa ešte vôbec vrátia k rodine.

V dnešnej dobe je vojenský výcvik dobrovoľný, ale veľa mladých odvážlivcov sa nenájde aj napriek tomu, že mnohí vidia veľké plus hlavne v platovom ohodnotení. Dôležitejšie je ale zdravie, šťastie, rodina a nie milióny na účte.

V skutočnosti si neviem a ani nechcem predstaviť, že by môj brat odišiel na dlho kvôli vojne preč. Preto vzdávam hold všetkým vojakom.

Viktória Rákociová, 9.ročník

O Ďurkovi Ťuťkovi (poézia nonsensu)

Bol raz jeden Ďurko,
ktorý žil na Slnku,
zasadil si tam jablonku.

V zime zbieral jabĺčka
do gumeného košíčka.

Išiel na dovolenku na Jupiter,
obsluhoval ho tam hoteliér.

Postavil si hrad,
čo mal na streche ľad.

Na narodeniny sa vrátil na Slnko,
dostal ešte jedno jabĺčko.
Prileteli lastovičky,
posadali na stoličky.

Samuel Mlynár & Alexander Zombek, 5. A

OBSAH

- s. 02 Úvodník
- s. 03 Zo života školy
- s. 06 Tip na voľný čas
- s. 07 A tento poznáte?
- s. 08 Kalendár mien
- s. 09 Predstavujeme...
- s. 10 Červené stužky
- s. 11 Tricklandia
- s. 12 Tip na výlet
- s. 13 Súťaž o cenu
- s. 14 Bystré hlavičky
- s. 15 Vianoce
- s. 16 Pranostiky
- s. 17 Vianočná anketa
- s. 18 Tip na film
- s. 19 Jazykové okienko
- s. 20 Tip na knihu
- s. 21 Šikovné ruky
- s. 22 Zaujímavosti
- s. 24 Z pera našich žiakov
- s. 25 Tip na aplikáciu
- s. 26 Zo života školy
- s. 27 Z pera našich žiakov

